

**Oświadczenie złożone
przez senatora Zbigniewa Cichonia
na 81. posiedzeniu Senatu
w dniu 29 lipca 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Jerzego Millera oraz do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego

Oświadczenie jest związane z realizacją przez Kościół uprawnień do odzyskiwania nieruchomości zabranych im w czasie obowiązywania systemu komunistycznego.

Jak wiadomo, zniesiona została Komisja Majątkowa, a sprawy z wspomnianego zakresu zostały przekazane do sądów. Ale oczywiście nikt nie pomyślał o tym – chociaż ja zwracałem na to uwagę w czasie debaty – że należałoby wprowadzić regulacje, które w tego typu postępowaniach zwalniałyby instytucje kościelne od opłaty sądowej. Zwłaszcza że, jak wiadomo, poprzednio w postępowaniu administracyjnym sprawę prowadzono bez opłat. W sprawach przed sądami obowiązują jednak ogólne zasady. W związku z tym od żądania zgłoszonego w tej chwili należy, niestety, uiścić opłatę sądową, która – przypominam – wynosi 5% wartości przedmiotu postępowania. A ponieważ chodzi tu o nieruchomości, to z reguły jest to liczone od kwot sięgających czasami setek tysięcy, a czasami nawet milionów złotych. Spotykamy się więc z tym, że sądy żądają na przykład od klasztorów, często bardzo ubogich, niemających przecież przychodów, a zajmujących się działalnością charytatywną, żeby uiszcząły opłaty sądowe rządu na przykład 100 tysięcy zł.

Uważam, że w przypadku tej regulacji prawnej, w której zmieniono podmiot prowadzący postępowanie o zwrot nieruchomości, dopuszczono się rażącego naruszenia zasad sprawiedliwości. Bo jeżeli zważymy, że chodzi o zwrot nieruchomości najczęściej bezprawnie zagrabionych w systemie komunistycznym, a do tego że chodzi o sytuację prawną zmienioną – bo w tej chwili prowadzi się postępowania przed sądami w miejsce postępowań przed Komisją Majątkową, które były bezpłatne – to oczywiście to rozwiązanie prawne, które teraz wymaga, by osoby kościelne płaciły opłaty sądowe, będzie się jawiło jako jawnie niesprawiedliwe.

Dlatego uważam, że należy podjąć interwencję ustawodawczą i wprowadzić zwolnienie ustawowe od opłaty sądowej w odniesieniu do instytucji kościelnych, które domagają się zwrotu nieruchomości.

Zbigniew Cichoń